



Právo a judikatúra v praxi

Výber z najzaujímavejších nových rozhodnutí súdov

Obsah:

- 1. Podanie odvolania elektronickými prostriedkami**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/3/2020 zo dňa 30. 3. 2022
- 2. Vyporiadanie BSM úpadcu a uspokojenie pohľadávok veriteľov**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obdo/19/2021 zo dňa 29. 3. 2022
- 3. Nárok družky na jednorazové odškodnenie**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sžsk/122/2019 zo dňa 25. 11. 2020
- 4. Vyzývanie na doplnenie plnomocenstva pri dovolaní**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obdo/31/2021 zo dňa 29. 3. 2022
- 5. Premlčanie úrokov z omeškania**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/115/2018 zo dňa 31. 3. 2022
- 6. K pravidlám procesného nástupníctva správcu namiesto úpadcu**
Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 17CoCsp/34/2022 zo dňa 29. 9. 2022
- 7. Aj o telefonickej žiadosti o odročenie tesne pred pojednávaním je potrebné najskôr osobitne rozhodnúť**
Uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 4Cob/21/2017 zo dňa 21. 6. 2018
- 8. K hrozbe zastavania vyvlastňovaných pozemkov ako k dôvodu pre odkladný účinok žaloby proti rozhodnutiu o ich vyvlastnení**
Uznesenie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 11S/15/2022 zo dňa 5. 12. 2022
- 9. K povereniu viacerých zamestnancov na konanie za právnickú osobu v súdnom spore a k posudzovaniu ich úkonov**
Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 43Cob/18/2022 zo dňa 16. 6. 2022
- 10. Neodkladným opatrením nemožno uložiť povinnosť vykonať zápis zmeny v osobe akcionára**
Uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 2Cob/56/2022 zo dňa 10. 6. 2022
- 11. Kúpa pozemkov rodiča za symbolickú cenu z peňazí darovaných druhým rodičom nie je sama osebe obchádzaním ustanovení o rozsahu BSM**
Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 3Co/4/2022 zo dňa 5. 5. 2022
- 12. K vlastníckemu režimu príjmu z predaja veci patriacej do výlučného vlastníctva jedného z manželov**
Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 7Co/40/2021 zo dňa 25. 4. 2022
- 13. K obťažovaniu chovom hydiny na dedine**
Uznesenie Krajského súdu Nitra sp. zn. 5Co/25/2022 zo dňa 21. 4. 2022
- 14. K možnosti dokazovania správou a fotografiami osoby vyhotovenými detektívnou kanceláriou**
Rozsudok Krajského súdu Trenčín sp. zn. 17CoP/29/2021 zo dňa 14. 4. 2022
- 15. Výdaje potrebné na preukázanie žalovaného nároku ako trovy konania**
Rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 24Co/23/2022 zo dňa 13. 7. 2022

1. Podanie odvolania elektronickými prostriedkami

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/3/2020 zo dňa 30. 3. 2022

Anotácia:

Podľa argumentácie žalobcu, dovolanie bolo podané z dôvodu, že odvolacie konanie bolo postihnuté procesnou vadou v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP, pričom procesná vada mala byť spôsobená tým, že odvolací súd odmietol včas podané odvolanie. Koniec 15-dňovej lehoty na podanie odvolania pripadol na sobotu 27. mája 2017, preto v zmysle ustanovenia § 121 ods. 4 CSP bol posledným dňom lehoty na podanie odvolania najbližší nasledujúci pracovný deň, teda pondelok 29. máj 2017. Právny zástupca žalobcu podal odvolanie voči rozsudku súdu prvej inštancie jednak faxom dňa 29. mája 2017 o 9:03 hod. s tým, že okresný súd opatril odvolanie odtlačkom pečiatky súdu s dátumom 30. mája 2017. Právny zástupca súčasne podal odvolanie elektronickými prostriedkami prostredníctvom portálu e-Žaloby so zaručeným elektronickým podpisom, pričom z prijatia výsledku overenia KEP vyplýva dátum a čas, ktorý sa použil na overenie dokumentu (29. máj 2017 19:58), dátum a čas poslednej pečiatky (29. máj 2017 19:58) a dátum a čas overenia podpisu (30. máj 2017 08:09). Odvolanie je súčasne opatrené odtlačkom pečiatky súdu prvej inštancie s uvedením – podané elektronicky, 30. máj 2017.

Právna veta:

Pokiaľ Civilný sporový poriadok pripúšťa možnosť podať odvolanie elektronickými prostriedkami (§ 125 ods. 1 CSP) teda do elektronickej podateľne, je nevyhnutné považovať aj takýto spôsob doručenia podania, t. j. prostredníctvom portálu e-Žaloby () ministerstva spravodlivosti určeného pre podania na súdy, za doručené „súdu“ elektronickými prostriedkami. K tomu, aby nastali účinky podaného odvolania zaslaného elektronickými prostriedkami, je nevyhnutné, aby strana sporu uviedla správny súd, ktorému má byť odvolanie adresované a podpísať ho zaručeným elektronickým podpisom. Pre zachovanie lehoty na podanie odvolania, bude v danom prípade rozhodný okamih odoslania elektronického podania podľa poslednej vety § 25 ods. 1 zákona o e-Governmente bez potreby ďalšieho preukazovania okamihu skutočného doručenia podania z tohto systému na určený súd. To plne korešponduje aj so znením § 121 ods. 5 CSP, pokiaľ ide o zachovanie procesnoprávných lehôt. Strane sporu totiž nemôže byť na ťarchu následný prenos dát z portálu na určený súd, nakoľko nemá žiadnu možnosť ovplyvniť túto fázu doručovania.

Právna oblasť: Civilné procesné právo

Právny inštitút: civilné konanie, doručovanie písomností, elektronické komunikácie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 125

2. Vyporiadanie BSM úpadcu a uspokojenie pohľadávok veriteľov

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10bdo/19/2021 zo dňa 29. 3. 2022

Anotácia:

Okresný súd vyhlásil konkurz na majetok manžela žalobkyne a ustanovil za správcu JUDr. XX, zároveň vyhlásil konkurz na majetok žalobkyne a ustanovil za správcu žalovaného JUDr. ZZ.

Žalobkyňa v dovolaní uviedla, že nie je možné tvrdiť, že správca koná v súlade so zákonom, ak vyporiada BSM úpadcu (v danom prípade žalobkyne) tak, že v súpise nezostane žiadna majetková položka, všetko nadobudne jej manžel bez povinnosti akejkoľvek výplaty a neprevzatia žiadneho jej záväzku, a teda je celkom vylúčené speňažovanie konkurznej podstaty a uspokojenie konkurzných veriteľov. Namietala, že s touto argumentáciou žalobkyne sa konajúce súdy nijako nevysporiadali. Žalovaný ako správca v konkurze vyhlásenom na majetok žalobkyne postupoval v rozpore so zákonným ustanovením § zákona o konkurze a reštrukturalizácii, keď zároveň postupoval v priamom rozpore so zmyslom a účelom konkurzu, ktorého výsledkom má byť primárne kolektívne uspokojenie konkurzných veriteľov v čo možno najväčšom rozsahu.

Podľa dovolateľky odvolací súd nesprávne právne posúdil, resp. nesprávne interpretoval ustanovenie § 5 v spojení s § 7 ZKR, keď dospel k záveru, že správca konkurznej podstaty žalobkyne neporušil svoju zákonnú povinnosť konať s odbornou starostlivosťou za účelom dosiahnutia účelu konkurzného konania, ktorým je dosiahnutie čo najvyššej miery uspokojenia pohľadávok konkurzných veriteľov. Rozhodujúcimi otázkami je posúdenie – či správca konkurznej podstaty porušuje povinnosť konať s odbornou starostlivosťou, keď akceptuje zápis majetku (bytu) do konkurznej podstaty úpadcu – manžela žalobkyne, napriek tomu, že kritérium časovej priority zápisu majetku konkurznej podstaty svedčí v prospech úpadcu – žalobkyne a nerealizuje, podľa § 78 ods. 9 ZKR – vylúčenie majetku zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu – manžela žalobkyne, postup, ktorý ovplyvňuje spôsob a rozsah vyporiadania BSM, – či správca konkurznej podstaty porušuje povinnosť konať s odbornou starostlivosťou keď akceptuje vyporiadanie BSM úpadcu a jeho manžela tak, že manžel úpadcu (tiež úpadcu v samostatnom konkurze) sa stane výlučným vlastníkom celého majetku BSM, vrátane záväzkov patriacich do BSM, bez povinnosti výplaty akejkoľvek protihodnoty, a tým čo len čiastočne znemožní uspokojenie pohľadávok iných konkurzných veriteľov úpadcu (žalobkyne) – pohľadávok nepatriacich do BSM.

Právna veta:

V procese vyporiadania BSM úpadcu, je správca konkurznej podstaty povinný konať tak, aby obsah jeho úkonov (návrh na vyporiadanie BSM, dohoda o vyporiadaní BSM, opravné prostriedky proti rozhodnutiu súdu o vyporiadaní BSM, návrhy na zrušenie rozhodnutia súdu o schválení zmieri pri vyporiadaní BSM a pod.), sledoval účel konkurzného konania, ktorým je dosiahnutie čo najvyššej miery uspokojenia pohľadávok všetkých veriteľov úpadcu.

Právna oblasť: Občianske právo, Konkurz a reštrukturalizácia

Právny inštitút: Vyporiadanie BSM úpadcu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 7/2005 Z. z. – § 5 a § 7

3. Nárok družky na jednorazové odškodnenie

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sžsk/122/2019 zo dňa 25. 11. 2020

Anotácia:

Žalobkyňa ako družka žiadala preskúmanie rozhodnutia Sociálnej poisťovne, podľa ktorého nemá nárok na jednorazové odškodnenie po svojom druhovi, ktorý zomrel v dôsledku pracovného úrazu. V kasačnej sťažnosti namietala, že súd nezohľadnil, že zmyslom a účelom právnej úpravy nebolo striktné obmedziť okruh oprávnených osôb výlučne na manželku poškodeného, ale aj určiť osoby, ktoré by ujmu druhého pocítovali ako svoju vlastnú.

Právna veta:

Pokiaľ žalobkyňa namietala pojmy rodina a nukleárna rodina vo svetle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora EÚ, kasačný súd zastáva názor, že výklad týchto pojmov nie je v danom prípade relevantný, nakoľko ako už bolo uvedené, ustanovenie § 94 zák. č. 461/2003 Z. z. obsahuje taxatívny výpočet oprávnených subjektov, ktorý nemožno ani výkladom rozšíriť či zúžiť, pričom tento výpočet nezahŕňa všeobecný pojem rodinný príslušník, ale presne definuje oprávnené osoby.

Právna oblasť: Správne právo, Právo sociálneho zabezpečenia

Právny inštitút: Rozhodnutie správneho orgánu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 461/2003 Z. z. – § 94

4. Vyzývanie na doplnenie plnomocenstva pri dovolaní

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obdo/31/2021 zo dňa 29. 3. 2022

Anotácia:

Zo spisu vyplýva, že dovolanie žalovanej bolo podané dňa 22. septembra 2020 v elektronickej podobe prostredníctvom portálu slovensko.sk. Podľa pripojených výsledkov overenia kvalifikovaného elektronického podpisu bolo dovolanie autorizované kvalifikovaným elektronickým podpisom advokáta – konateľa spoločnosti XX s.r.o. K dovolaniu však nebolo doložené žiadne plnomocenstvo preukazujúce oprávnenie tohto advokáta podať v mene žalovanej predmetné dovolanie a zastupovať ju v dovolacom konaní.

Právna veta:

Pre úplnosť dovolací súd uvádza, že v zmysle zásady rovnosti strán sporu (čl. 6 ods. 1 CSP) nie je možné „napomáhať“ jednej strane sporu na úkor druhej v zmysle vyzývania na doplnenie plnomocenstva v rozpore so zákonom (§ 436 ods. 1 CSP), najmä ak opomenutie predloženia relevantného plnomocenstva zo strany advokáta má zásadný vplyv na posúdenie úspechu, resp. neúspechu príslušnej strany v spore.

Právna oblasť: Civilné procesné právo

Právny inštitút: Dovolanie, Zastúpenie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – Čl. 6 ods. 1, § 436

5. Premlčanie úrokov z omeškania

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/115/2018 zo dňa 31. 3. 2022

Anotácia:

Predmetom dovolacieho prieskumu bolo posúdenie, či sa sudy nižších inštancií odklonili od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, keď dospeli k záveru, že povinnosť platiť úroky z omeškania so splnením dlhu nevzniká samostatne (nanovo) za každý deň trvania omeškania, ale jednorazovo v deň, v ktorom sa dlžník ocitol v omeškaní so splnením tohto záväzku; týmto dňom začína u tohto práva plynúť premlčacia doba a jej uplynutím sa právo premlčí ako celok.

Právna veta:

Vzhľadom na tvrdenie dovolateľa, že ak nedošlo k premlčaniu istiny, nemohlo dôjsť ani k premlčaniu úrokov z omeškania sa žiada doplniť, že splnením (hlavného) dlhu alebo jeho zánikom z iného dôvodu končí aj povinnosť platiť úroky z omeškania. Ak teda zanikne hlavný záväzok (alebo je premlčaný), nemôže výška z úrokov narastať o „nový“ úrok z omeškania vzniknutý za dobu po zániku (premlčaní) hlavného záväzku. Povinnosť zaplatiť dospelé úroky z omeškania ale trvá. Tento nárok je procesne uplatniteľný samostatne a ako celok odo dňa, ktorým sa dlžník ocitol v omeškaní s plnením hlavného záväzku. Jeho premlčacia doba, aj keď začína plynúť v rovnakom okamihu ako premlčacia doba istiny, môže s ohľadom na skutkové okolnosti konkrétnej veci uplynúť iným okamihom (nezávisle na tom, či sa premlčal nárok na zaplatenie istiny).

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Premlčanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 517 ods. 2

6. K pravidlám procesného nástupníctva správcu namiesto úpadcu

Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 17CoCsp/34/2022 zo dňa 29. 9. 2022

Anotácia:

V rámci konania vo veci samej – o zaplatenie sumy 19 995,30 € s príslušenstvom podal žalobca návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a zabezpečovacieho opatrenia. Súd prvej inštancie nesúhlasil s názorom žalobcu, že pre značné množstvo nespokojných klientov pôvodného žalovaného, ktorým tento nevyplatil mimoriadne poistné, hodnota nehnuteľností vo výlučnom vlastníctve žalovaného aj v prípade nariadenia zabezpečovacieho opatrenia, t. j. zriadenia záložného práva formou zabezpečovacieho opatrenia súdom nebude postačovať na uspokojenie všetkých pohľadávok veriteľov žalovaného a preto obстоjí popri nariadení zabezpečovacieho opatrenia aj nariadenie neodkladného opatrenia. Súd prvej inštancie mal za to, že už nariadením zabezpečovacieho opatrenia je účel sledovaný neodkladným opatrením v tejto časti dosiahnutý.

Právna veta:

- I. Na majetok pôvodného žalovaného bol po vydaní napadnutého uznesenia vyhlásený konkurz, preto bolo toto konanie v zmysle § 47 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej aj „ZKR“) prerušené a pokračuje sa v ňom až na základe návrhu správcu konkurznej podstaty úpadcu – pôvodného žalovaného, ktorý sa tým stal stranou tohto sporu namiesto úpadcu – pôvodného žalovaného v zmysle § 47 ods. 4 ZKR.
- II. Vzhľadom na túto osobitnú právnu úpravu, podľa ktorej už podaním návrhu sa zo zákona stáva správca konkurznej podstaty účastníkom konania (stranou sporu), odvolací súd neaplikoval všeobecnú procesnú právnu úpravu uvedenú v § 80 C. s. p. o pripustení zmeny strany sporu na strane žalovaného na návrh žalobcu súdnym rozhodnutím. Avšak aj pre (nového) žalovaného platí ust. § 80 ods. 3 C. s. p., podľa ktorého ten, kto vstupuje do konania, prijíma stav konania ku dňu jeho vstupu, nakoľko ZKR nemá ohľadne účinkov vstupu do civilného sporového konania osobitnú právnu úpravu, preto mu ani odvolací súd osobitne nedoručoval odvolanie žalobcu na vyjadrenie, nakoľko bolo doručené ešte pôvodnému žalovanému v čase, keď na jeho majetok nebol ešte vyhlásený konkurz.

Právna oblasť: Civilné právo procesné, Konkurz a reštrukturalizácia

Právny inštitút: procesné nástupníctvo

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 80
7/2005 Z. z. – § 47 ods. 4

7. Aj o telefonicknej žiadosti o odročenie tesne pred pojednávaním je potrebné najskôr osobitne rozhodnúť

Uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 4Cob/21/2017 zo dňa 21. 6. 2018

Anotácia:

Súd prvej inštancie rozhodol v neprítomnosti žalovaného podľa § 180 CSP, pričom uviedol, že sa bez ospravedlnenia nedostavil, pričom predvolanie mu bolo doručené.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. V prvom rade namietal, že nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie v zápisnici o pojednávaní ako aj v napadnutom rozsudku nesprávne uviedol, že žalovaný svoju neprítomnosť na pojednávaní neospravedlnil. Právny zástupca žalovaného v deň konania pojednávania telefonicky o 07:59 hod. pred pojednávaním v uvedenej veci telefonicky kontaktoval Okresný súd Bratislava II, pričom svoju neúčast na pojednávaní ospravedlnil a požiadal o odročenie pojednávania, resp. o krátke zdržanie začiatku pojednávania, čo odôvodnil tou skutočnosťou, že v deň konania pojednávania prišlo k viacerým dopravným nehodám na ceste do Bratislavy, pre ktoré boli prístupové cesty neprejazdné, čo spôsobilo viac ako hodinové meškanie, pre ktoré nebolo možné pre právneho zástupcu dostaviť sa na pojednávanie včas.

Právna veta:

Odvolací súd má za to, že v prípade podania žiadosti o odročenie pojednávania je potrebné oznámiť strane sporu, resp. jej právnomu zástupcovi, že jeho žiadosti o odročenie nebude vyhovieť, nakoľko o každom procesnom návrhu účastníka je potrebné rozhodnúť. Odvolací súd má za to, že právny zástupca žalovaného oznámil súdu dôvod na odročenie pojednávania bezodkladne, keď tak učinil telefonicky vzhľadom na dopravnú situáciu, ktorá mu objektívne neumožňovala dostaviť sa na pojednávanie včas. Treba poznamenať, že ak by aj mal súd za to, že v takom prípade nejde o ospravedlniteľný dôvod, takýto záver mal odôvodniť v napadnutom rozhodnutí a nie bez ďalšieho konať v neprítomnosti žalovaného, resp. jeho právneho zástupcu, ktorý neostal pasívny, ale súd kontaktoval a chcel uvedenú situáciu riešiť.

Právna oblasť: Civilné procesné právo

Právny inštitút: Odročenie pojednávania

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 183

8. K hrozbe zastavania vyvlastňovaných pozemkov ako k dôvodu pre odkladný účinok žaloby proti rozhodnutiu o ich vyvlastnení

Uznesenie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 11S/15/2022 zo dňa 5. 12. 2022

Anotácia:

Obsahom správnej žaloby bola aj žiadosť žalobcu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe s odôvodnením, že okamžitým výkonom alebo inými právnymi následkami napadnutého rozhodnutia hrozí žalobcovi závažná ujma, finančná škoda a iný vážny nenapraviteľný následok a priznanie odkladného účinku nie je v rozpore s verejným záujmom. Napadnutým rozhodnutím bol nezákonným postupom žalovaného žalobca zbavený svojho majetku, pričom jeho majetok prešiel na vyvlastniteľa. Nepriznaním odkladného účinku žaloby, by mohol stavebník pozemky zastavať ešte pred právoplatnosťou rozhodnutia súdu o tejto správnej žalobe a tým definitívne vytvoriť nezvratný právny stav, pričom by stavbu cesty nikto nikdy neodstránil. Je preukázané, že vyvlastniteľ plánuje pozemky zastavať, pričom následné odstránenie stavby po zrušení napadnutého rozhodnutia by bolo fakticky nemožné a žalobcove pozemky by sa tým znehodnotili.

Právna veta:

Správny súd poukazuje, že predmetom súdneho prieskumu v danej veci je rozhodnutie o vyvlastnení pozemkov v prospech vyvlastniteľa vo verejnom záujme pre účely líniovej stavby „Obchvat mesta V. – D. a nie stavebné povolenie. Dôvody návrhu na priznanie odkladného účinku žalobe tým, že stavebník by mohol pozemky zastavať ešte pred právoplatnosťou rozhodnutia súdu o tejto správnej žalobe a tým definitívne vytvoriť nezvratný právny stav, sa preto môžu týkať len následného postupu v stavebnom konaní, pre ktoré je potrebné vydať ďalšie rozhodnutia, ktoré môžu byť prípadne napadnuté i opravnými prostriedkami, správnu žalobou. Správny súd nepovažoval návrh žalobcu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe (ktorá je súčasťou správnej žaloby) za dôvodný.

Právna oblasť: Občianske právo, Správne právo

Právny inštitút: Vyvlastnenie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 162/2015 Z. z. – § 185 písm. a)
135/1961 Zb. – § 17a

9. K povereniu viacerých zamestnancov na konanie za právnickú osobu v súdnom spore a k posudzovaniu ich úkonov

Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 43Cob/18/2022 zo dňa 16. 6. 2022

Anotácia:

Žalovaný aj v odvolacom konaní zotrval na tom, že na poverenie zamestnancov, ktoré predložil do konania žalobca je možné analogicky uplatniť ustanovenia o udelení plnomocenstva. Odborná literatúra uvádzaná v odôvodnení okresným súdom sa týka primárne doručovania, nie kolektívneho alebo individuálneho konania viacerých splnomocnencov. Ak sa teda na kolektívne, resp. samostatné konanie poverených zamestnancov žalobcu podľa právneho posúdenia súdu nevzťahujú ustanovenia o splnomocnení v Občianskom zákonníku, bolo povinnosťou súdu v odôvodnení uviesť, ktorými ustanoveniami, resp. v čom im takéto poverenie čo do svojich účinkov na poverených zamestnancov odlišné od splnomocnenia podľa Občianskeho zákonníka. Súd však poukázal len na ustanovenia o konaní za právnickú osobu, podľa ktorého za právnickú osobu okrem štatutárneho orgánu môžu konať aj jej zamestnanci, ak je to určené vo vnútorných predpisoch tej ktorej právnickej osoby, resp. je to vzhľadom na ich pracovné zaradenie obvyklé. Súd poukázal aj na to, že právo konať za osobu pred súdom sa preukazuje poverením. Aj z literatúry citovanej súdom v odôvodnení rozhodnutia však podľa žalovaného vyplýva, že zamestnanec ani štatutárny orgán nie sú bez ďalšieho splnomocnenými zástupcami a ich právne postavenie sa nespravuje ustanoveniami o zastúpení.

Právna veta:

Pre konanie zamestnancov v mene právnickej osoby nie je možné aplikovať právne ustanovenia upravujúce náležitosti a vzťahy zástupcu konajúceho na základe plnomocenstva, čiže tú právnu situáciu, kedy právnická osoba nekoná sama, ale zvolí si pre vykonanie právneho úkonu iný samostatný subjekt, ktorý bude pôsobiť ako jej zástupca. Právnická osoba v prípade poverenia svojich zamestnancov nemá žiadnu zákonnú prekážku, aby určila okruh zamestnancov, ktorí sú pri výkone svojej činnosti oprávnení vykonávať aj právne úkony, je to v súlade tak s ust. § 20 OZ, ako aj s ust. § 15 ObZ, pretože skutočnosť, že žalobca určil okruh štyroch zamestnancov, ktorí boli oprávnení zabezpečovať úkony v prebiehajúcom súdnom spore, nebránila tomu, aby jednotlivé úkony vykonával vždy iba jeden z určených zamestnancov. Keďže priamo žalobca tohto zamestnanca poveril na vykonanie úkonov, pričom nevymedzil, že by bol povinný konať v spolupráci s niektorým iným zamestnancom, námietka o neplatnosti uplatnenia nároku v konaní zo strany žalovaného nebola dôvodná.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Konanie zamestnancov v mene právnickej osoby

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 72, § 92
40/1964 Zb. – § 72, § 92
513/1991 Zb. – § 15

10. Neodkladným opatrením nemožno uložiť povinnosť vykonať zápis zmeny v osobe akcionára

Uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 2Cob/56/2022 zo dňa 10. 6. 2022

Anotácia:

Návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sa navrhovateľ/žalobca domáhal toho, aby bola žalovanému uložená povinnosť vykonať zápis zmeny osoby akcionára v zozname akcionárov vedenom v spoločnosti Centrálny depozitár cenných papierov SR. Návrh odôvodnil potrebou úpravy pomerov, pretože v opačnom prípade – nezabezpečením zápisu zmeny akcionára do zoznamu akcionárov – dochádza k obmedzovaniu výkonu práv akcionára majúci za následok vznik škody. Zmluvou o prevode akcií a kópiou akcií s rubopisom osvedčuje, že sa stal jediným akcionárom žalovaného.

Právna veta:

Predmetným návrhom konzumujúcim vec samu sa žalobca de facto domáha určenia, že je akcionárom žalovaného (ako predbežnej otázky) a určenia povinnosti vykonať zápis zmeny v osobe akcionára. Podľa odvolacieho súdu túto otázku nie je možné vyriešiť v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, ale iba v konaní vo veci samej. Navrhované neodkladné opatrenie má totiž povahu trvalej úpravy, a bez vykonania dokazovania nie je možné návrhu vyhovieť.

Právna oblasť: Civilné procesné právo

Právny inštitút: neodkladné opatrenie, zápis zmien v zozname akcionárov

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 324, § 325, § 330 ods. 2
513/1991 Zb. – § 156 ods. 7

11. Kúpa pozemkov rodiča za symbolickú cenu z peňazí darovaných druhým rodičom nie je sama osebe obchádzaním ustanovení o rozsahu BSM

Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 3Co/4/2022 zo dňa 5. 5. 2022

Anotácia:

Súd v rozhodnutí vydanom v konaní o vyporiadanie BSM sa z hľadiska skutkového stavu zaoberal (okrem iného) situáciou, v ktorej manžel uzatvoril počas trvania manželstva kúpnu zmluvu so svojím otcom, na základe ktorej boli prevádzané nehnuteľnosti, pričom kúpna cena dohodnutá v symbolickej výške 1 EUR za každú nehnuteľnosť nebola zaplatená z peňažných prostriedkov patriacich do BSM; kupujúcemu bola darovaná jeho matkou. Súd prvej inštancie následne v rámci konania nehnuteľnosti nevyporiadal, pretože uzavrel, že tieto patria do výlučného vlastníctva (bývalého) manžela. Manželka podala proti rozhodnutiu odvolanie, v ktorom argumentovala, že záver o darovaní peňažných prostriedkov na zaplatenie kúpnej ceny bol ustálený na základe účelových výpovedí rodinných príslušníkov manžela.

Krajský súd Prešov ako odvolací súd rozhodnutie súdu 1. inštancie potvrdil. Uviedol, že ani skutočnosť, že matka manžela tomuto darovala za účelom kúpy nehnuteľností extrémne nízku peňažnú čiastku, neznamená, že by išlo o neplatnú kúpnu zmluvu, príp. že by takýto postupom bol obchádzaný zákon. Súd naopak takýto postup odobril a výslovne deklaroval, že je možné ho využiť pre vylúčenie nadobudnutia veci do BSM – s tým, že v tomto prípade vôľa nadobudnúť do výlučného vlastníctva bola deklarovaná aj zmluvne, keď bol ako jediný nadobúdateľ označený práve manžel.

Právna veta:

- I. Na základe vykonaného dokazovania súd vzhľadom na výpoveď žalovaného, ktorá bola potvrdená aj výpoveďami oboch svedkýň, mal za preukázané, že všetky nehnuteľnosti, ktoré žalovaný ako kupujúci nadobudol kúpou od svojho otca v roku 2013 nadobudol za výlučne svoje finančné prostriedky (darované matkou), a preto sporné nehnuteľnosti nepatria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ale zostali vo výlučnom vlastníctve žalovaného.
- II. Vychádzajúc zo zmluvnej voľnosti účastníkov pri uzatváraní zmlúv, samotná skutočnosť, že bola dohodnutá, hoci aj extrémne nízka kúpna cena (1 eur), neznamená, že kúpna zmluva je neplatná. V konaní bolo preukázané, že žalovaný kúpnu cenu za nehnuteľnosť nevyplácal zo svojich peňazí, ale z peňazí, ktoré mu výlučne darovala jeho matka. Logicky pritom žalovaný aj vysvetlil motív tohto postupu, aby kúpené nehnuteľnosti nepatrili do masy BSM. Napokon skutočnosť, že zámerom oboch účastníkov kúpnych zmlúv bolo, aby predmetné nehnuteľnosti nepatrili aj žalobkyni vyplýva z toho, že ako kupujúci v oboch zmluvách bol uvedený len žalovaný, nie aj jeho manželka. Pochopiteľná je pritom aj pohnútkou účastníkov kúpnej zmluvy k tomuto postupu, ktorú vysvetlila svedkyňa X. W., manželka už nebohého X.W. ako predávajúceho, že išlo o pozemky po právnych predchodcoch jej manžela, a preto chceli, aby tieto zostali len v ich rodine.
- III. Súd prvej inštancie na základe navrhnutých a vykonaných dôkazov, správne uzavrel, že nehnuteľnosti, ktoré žalovaný získal za trvania manželstva so žalobkyňou kúpou z prostriedkov patriacich výlučne jemu (peňazí), nepatria do masy BSM, ale sú vo výlučnom vlastníctve žalovaného, ktorý nehnuteľnosti získal. Žalovaný v konaní dostatočne vysvetlil pred súdom motív tohto postupu; uvedené tvrdenia žalovaného podporili v konaní aj žalovaným navrhnuté svedkyne.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Bezpodielové spoluvlastníctvo manželov

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 143, § 149

12. K vlastníckemu režimu príjmu z predaja veci patriacej do výlučného vlastníctva jedného z manželov

Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 7Co/40/2021 zo dňa 25. 4. 2022

Anotácia:

Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom z veci patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov prikázal do výlučného vlastníctva žalobcu byť č so všetkými jeho súčasťami a príslušenstvom, v zostatkovej hodnote 80.000 eur. Žalobcu zaviazal vyplatiť žalovanej na finančné vyrovnanie sumu 25.352,19 eur v lehote 60 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Zaoberal sa aj výlučným vnosom žalobcu do majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve odpredajom bytu v jeho výlučnom vlastníctve za sumu 37.200 eur.

Právna veta:

Nesprávnym je i stanovisko žalovanej, podľa ktorého suma prevyšujúca reálnu investíciu vynaloženú žalobcom na nadobudnutie jednoizbového bytu pred uzavretím manželstva nie je jeho výlučným vnosom do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ale je spoločným majetkom strán sporu. Príjem z predaja veci patriacej do výlučného vlastníctva žalobcu bez ohľadom na to, za akú cenu bola nadobudnutá, patrí do výlučného vlastníctva tejto strany sporu. Kúpna cena je len hodnotovým ekvivalentom veci tvoriacej predmet kúpnej zmluvy vyjadreným v peniazoch, v dôsledku čoho nemôže tvoriť príjem patriaci do BSM.

Právna oblasť: Rodinné právo

Právny inštitút: určenie bezpodielového spoluvlastníctva

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 143

13. K obťažovaniu chovom hydiny na dedine

Uznesenie Krajského súdu Nitra sp. zn. 5Co/25/2022 zo dňa 21. 4. 2022

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým chceli žalobcovia vyriešiť predovšetkým šírenie hluku spôsobeného chovom sliepok na susednom pozemku. V danom prípade išlo o chov približne okolo 100 kusov hydiny, ktorá mala umiestnené kletky v blízkosti hranice pozemkov; súd zistil, že žalovaní hydinu chovali aj pre komerčné účely s tým, že pre tento chov bolo vytvorené zázemie, ktoré však nebránilo prieniku imisií (hluk, zápach, parazity) na susedný pozemok. Súd prvej inštancie rozhodol, že s ohľadom na uvedené boli splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia. Žalovaní sa podaným odvolaním bránili, že chov hydiny majú riadne schválený a kontrolovaný a nijaké povinnosti chovateľov neporušujú.

Krajský súd Nitra ako odvolací súd v nadväznosti na podané odvolanie čiastočne upravil výrok rozhodnutia prvoinštančného súdu; v zásade však dal za pravdu žalobcom a s nariadením neodkladného opatrenia súhlasil. Zároveň v odôvodnení svojho rozhodnutia vyložil, v akom rozsahu už môže chov hydiny v dedinskom prostredí presahovať mieru primeranú pomerom.

Právna veta:

Odvolací súd nemá ambíciu úplne presne vyhodnocovať množstvo chovanej hydiny, ktoré je primerané pomerom. Vyslovuje však, že bežným množstvom chovanej hydiny si predstavuje do 10, maximálne 20 kusov hydiny (sliepok a k tomu primeraný počet kohútov). Samozrejme, už vôbec nemožno bez ďalšieho na účely neodkladného opatrenia stanovovať primerané množstvo hydiny v miestnych a konkrétnych pomeroch bez ďalších zistení. Možno ale povedať, že množstvo hydiny nad 30 kusov by v očiach odvolacieho súdu predstavoval, v podmienkach dediny, chov „väčšieho rozsahu“ bez ohľadu na to, či išlo o chov pre domáce alebo komerčné potreby. Z toho by zároveň plynul amplifikovaný (znásobený, zosilnený) hluk, ktorý by za situácie nedostatočného tlmenia situačnými podmienkami bolo možné označiť za hluk nad mieru primeranú pomerom. To všetko za situácie primeranej rozlohy parciel, na ktorých je hydina chovaná. Z osvedčovaní v tomto konaní nevyplynulo, že by sa rozmery pozemkov žalovaných zjavne z pohľadu veľkosti vymykali bežnej „dedinskej“ výmere pozemku v jeho dĺžke alebo (hlavne) šírke, čo má vplyv na vzdialenosť zdroja hluku.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Imisie, Susedské práva

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 127

14. K možnosti dokazovania správou a fotografiami osoby vyhotovenými detektívnou kanceláriou

Rozsudok Krajského súdu Trenčín sp. zn. 17CoP/29/2021 zo dňa 14. 4. 2022

Anotácia:

Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodoval o návrhoch rodičov na zmenu doterajšej striedavej osobnej starostlivosti, a to o návrhu matky na zverenie oboch maloletých detí do jej osobnej starostlivosti, určení výživného zo strany otca vo výške 220 eur a 150 eur mesačne. Otec navrhoval zverenie mal. I. do starostlivosti matky s výživným 80 eur mesačne zo strany otca a mal. I. do jeho osobnej starostlivosti s výživným 220 eur mesačne zo strany matky.

Právna veta:

- I. Podľa matky otec počas PN pracoval, čo matka doložila správou a fotografiami detektívnej kancelárie, ktorá otca počas PN sledovala v priebehu viacerých dní. Tento dôkaz považovala matka za prípustný, pretože právu na zistenie skutočného stavu v súdnom konaní pripisovala väčšiu váhu ako právu otca na ochranu súkromia.
- II. Čo sa týka poukazu matky na výkon práca otca aj počas PN, ktorý preukazovala sledovaním otca prostredníctvom detektívnej kancelárie, tento dôkaz senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 2:1 pripustil stotožňujúc sa väčšinovo s odôvodnením prípustnosti dôkazu prezentovaným matkou.

Právna oblasť: Civilné procesné právo

Právny inštitút: Dokazovanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – čl. 16 ods. 2, § 187 ods. 1
40/1964 Zb. – § 12

15. Výdaje potrebné na preukázanie žalovaného nároku ako trovy konania

Rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 24Co/23/2022 zo dňa 13. 7. 2022

Anotácia:

Predmetom konania bol tiež nárok žalobkyne na zaplatenie od žalovaného sumy 20,- Eur titulom náhrady škody, ktorú sumu uhradila servisnému stredisku za získanie sms z jej mobilného telefónu, na preukázanie trestnej zodpovednosti žalovaného v trestnom konaní. Prvoinštančný súd žalobu v celom jej rozsahu zamietol.

Právna veta:

- I. Žalobkyňa uhradila servisnej spoločnosti sumu 20,- Eur za stiahnutie sms správ z jej mobilného telefónu, keďže to potrebovala na preukázanie trestnej zodpovednosti žalovaného v trestnom konaní.
- II. Ako nadväzne správne uvažoval prvoinštančný súd, pokiaľ tento výdavok by bol vynaložený v súvislosti s uplatňovaním práv žalobkyne v tomto konaní, mohol by spadať pod trovy konania (§ 251 CSP), na ktorých náhradu by ale žalobkyňa vznikol nárok iba v prípade úspechu v tomto konaní.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Trovy konania

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 251